

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารยุคความปรกติถัดไป พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดตราด เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. การกำหนดประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยเชิงปริมาณ

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ คณะกรรมการสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ปีการศึกษา 2566 จำนวน 74 โรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 798 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการการศึกษา พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดตราด ปีการศึกษา 2566 จำนวน 798 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหากลุ่มตัวอย่าง ของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607 - 610 ; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 43) จะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 260 คน ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นของการสุ่ม หลังจากนั้นคัดเลือกคณะกรรมการสถานศึกษาของแต่ละสถานศึกษาด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้สถานศึกษาเป็นหน่วยในการสุ่ม ด้วยวิธีจับสลากแบบไม่ใส่คืน จากขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากตารางเทียบหากลุ่มตัวอย่าง รายละเอียดดังตาราง 5

ตาราง 5 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง คณะกรรมการสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

สังกัด	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
	คณะกรรมการสถานศึกษา	คณะกรรมการสถานศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จันทบุรี ตราด	591	171
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด	198	80
สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ	9	-
รวม	798	260

การศึกษาเชิงคุณภาพ

ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย

ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ดังนี้

1. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview) เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึกแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารยุคความปรกติถัดไป พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดตราด โดยผู้ให้ข้อมูลคือเลือกจากคณะกรรมการสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดตราด เป็นการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 4 คน

2. การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เป็นการสนทนากลุ่ม โดยผู้ให้ข้อมูลคือคณะกรรมการสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดตราด เป็นการเลือกแบบเจาะจงจำนวน 8 คน โดยไม่ซ้ำกับกลุ่มสัมภาษณ์เชิงลึก และผู้วิจัยได้กำหนดคุณภาพทั้งการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มไว้ คือ เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานคณะกรรมการสถานศึกษา เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดตราด และเป็นผู้มีความยินดีและให้ความร่วมมือให้ข้อมูลเมื่อเกิดข้อสงสัยหรือขอความอนุเคราะห์ ในการสัมภาษณ์เพิ่มเติมได้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับเพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับในการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา ในการบริหารยุคความปรกดีดไป 4 ด้าน แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยอาศัยแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert, 1993 ; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 121) กำหนดการให้คะแนน ดังนี้

1 คะแนน	หมายถึง	การมีส่วนร่วมในระดับน้อย
2 คะแนน	หมายถึง	การมีส่วนร่วมในระดับค่อนข้างน้อย
3 คะแนน	หมายถึง	การมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง
4 คะแนน	หมายถึง	การมีส่วนร่วมในระดับค่อนข้างมาก
5 คะแนน	หมายถึง	การมีส่วนร่วมในระดับมาก

การแปลความหมายของข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์โดยใช้คะแนนเฉลี่ยของจุดตัดดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 103)

ค่าเฉลี่ย 4.51 -5.00	หมายถึง	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายถึง	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 -3.50	หมายถึง	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 -2.50	หมายถึง	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 -1.50	หมายถึง	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพครั้งนี้ ได้แก่ คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์แบบมีเค้าโครงเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาวิธีใหม่

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา และการบริหารสถานศึกษา จากเอกสารและตำราทั้งในและต่างประเทศ
2. ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาและการบริหารงานบุคคลทั้งในและต่างประเทศ
3. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาและการบริหารสถานศึกษา ภายใต้การแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษาคำถาม ซึ่งประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน โดยใช้ค่าดัชนี IOC ซึ่งได้ค่าดัชนีอยู่ระหว่าง 0.60 ถึง 1.00

5. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจแก้ไขโดยผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแล้ว นำเสนอประธานกรรมการและกรรมการที่ปรึกษาวิทยาลัยนิพนธ์พิจารณา

6. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

7. นำแบบสอบถาม มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาลัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 202 - 204) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด เพื่อนำผลมาวิเคราะห์ตามความมุ่งหมาย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เพื่อขอความร่วมมือในการทำวิจัย

2. ผู้วิจัยนำสำเนาหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยติดต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

3. กำหนดวันในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ ข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพศ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษาตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยสถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน

1. ค่าเฉลี่ย (Mean : \bar{X}) ใช้ในการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา โดยมีสูตรในการคำนวณดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2556 : 42)

2. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) ใช้ในการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา โดยมีสูตรในการคำนวณดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2556 : 68)

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับนิยามเชิงปฏิบัติการ (Index of Congruence : IOC) ใช้ในการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อความรายข้อ โดยมีสูตรในการคำนวณดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2560 : 206)

2. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับใช้ในการหาค่าอำนาจจำแนกข้อความรายข้อ โดยมีสูตรในการคำนวณดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2560 : 212)

3. สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ใช้ในการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา ทั้งฉบับ โดยมีสูตรในการคำนวณดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2560 : 210)

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์เนื้อหา โดยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) ได้นำผลการวิเคราะห์บริบท การวิเคราะห์ข้อมูล และการตรวจสอบข้อมูล จากการรวบรวมข้อมูลภาคสนาม การกำหนดความหมาย การแยกแยะองค์ประกอบ การเชื่อมโยงหาความสัมพันธ์ เพื่อนำไปสู่การนำเสนอในรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

การตรวจสอบคุณภาพ

การตรวจสอบข้อมูลด้วยเทคนิคสามเส้า (Triangulation) ประกอบด้วย การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล แหล่งที่มาของข้อมูล และทฤษฎีที่นำมาใช้ประกอบการสังเคราะห์ข้อมูล